

MEMO

Aan: Gebiedscommissie ZWK
Van: ErnstJan Cornelius
Datum: 23-09-2024
Onderwerp: Voortgang en planning augustus 2024

Een nieuwe locatie voor het projectkantoor

In 2019 is aan de Pasop 8a te Midwolde het projectkantoor voor de gebiedsontwikkeling neergezet. Nu de werkzaamheden zich meer verplaatsen naar het Dwarsdiep, verandert de locatie van het projectkantoor mee. Het is overwogen om het projectkantoor te verplaatsen naar het Dwarsdiep, maar dat zorgt voor hoge verplaatsing- en beheerkosten. Daarnaast merken we dat het internet in het gebied vaak niet snel genoeg is om mee te werken. We werken volop samen met ingenieursbureaus en we hebben betere internetsnelheid nodig. Er is besloten het huidige kantoor niet te verplaatsen, maar hebben we een locatie gevonden die aan de eisen voldoet. Begin juni heeft de verhuizing plaats gevonden naar ons nieuwe projectkantoor op het Leeksterveld te Leek (Lage Traan 4).

Op deze locatie zitten we niet direct in het Dwarsdiepgebied zelf. Om toch goed contact te houden komt er tijdens de uitvoering een tijdelijke locatie in het Dwarsdiepgebied, waar we wekelijks een spreekuur organiseren.

Opening uitkijktorens en wandelroutes De Drie Polders en Polder de Dijken-Bakkerom

Op vrijdag 12 juli zijn drie wandelroutes geopend. Eén route in De Drie Polders en twee routes in Polder de Dijken-Bakkerom. Op deze wandelroutes staan uitkijktorens waarvan je vanaf een hoog punt over de Drie Polders of Polder de Dijken-Bakkerom in kan kijken. Afgelopen tijd zijn beide gebieden ingericht als natuur- en waterbergingsgebied. Om ook te kunnen genieten van deze gebieden, zijn er plannen gemaakt voor recreatie. Zo zijn er drie wandelroutes aangelegd, nieuwe informatieborden geplaatst en uitkijktorens gebouwd.

Wandelroute De Drie Polders

In dit gebied is de wandelroute 3,5 kilometer lang. Vanaf de parkeerplaats aan 't Mienscheer loop je dwars door de polder naar gemaal Lettelbert en de uitkijktoren. Daarna wandel je langs de watergang De Drie Polders Gave weer terug. “De uitkijktoren staat op een goede plek, vanaf die locatie heb je uitzicht op de noordkant van het gebied. De toren geeft een mooi overzicht over het hele landschap. Bij de uitkijktorens staan ook panelen met foto's van dieren en planten die je in het gebied kan spotten.”

De recreatieve maatregelen in De Drie Polders zijn mede tot stand gekomen door subsidies vanuit Europa (POP) en Groeningen.

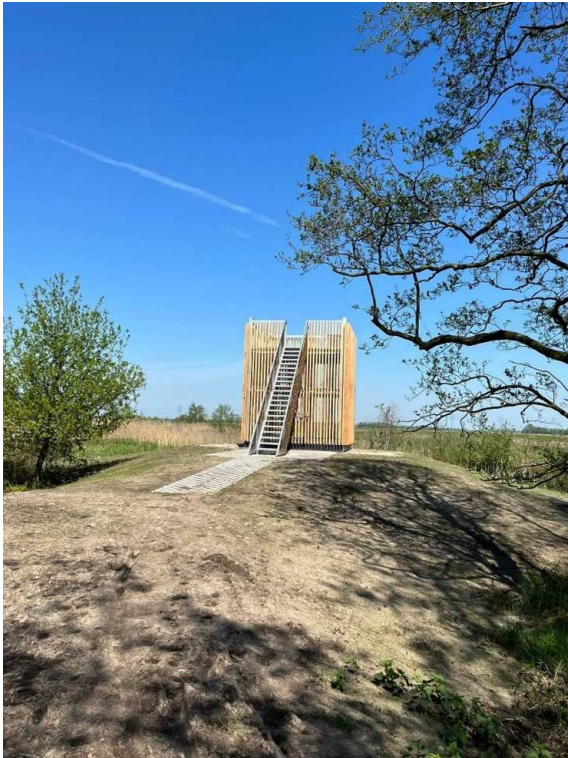

Foto: de uitkijktoren bij De Drie Polders

Foto: uitzicht vanaf de uitkijktoren

Wandelroutes Polder Dijken-Bakkerom

Na de herinrichting kan in dit gebied 1,1 miljoen kubieke meter water tijdelijk worden opgeslagen. Op de wandelroute van 2,5 kilometer zie je de mogelijkheden voor waterberging in het dal van de voormalige veenrivier de Oude Riet. Dit is goed te zien vanaf de nieuwe uitkijktoren die je op de route tegenkomt.

De historische vereniging Platform Oude Riet droeg bij aan het plan voor de uitkijktorens. De vereniging had de wens om de veenrivier de Oude Riet zichtbaarder te maken voor bezoekers in het gebied. Met een subsidie vanuit Groeningen hebben zij er mede voor gezorgd dat de uitkijktoren van Polder de Dijken-Bakkerom er nu staat.

In Polder de Dijken-Bakkerom is nóg een nieuwe wandelroute aangelegd. Op deze route van 2,7 kilometer wandel je niet alleen langs de uitkijktoren, maar ook langs de net aangelegde boomgaard. Struin tussen de fruitbomen, bekijk het insectenhotel of rust even uit op de picknickbank.

Foto: De uitkijktoren in Polder de Dijken-Bakkerom

Foto: het uitzicht vanaf de uitkijktoren

Vastgesteld ‘Derde wijzigingsplan PIP Waterberging en Natuur Zuidelijk Westerkwartier’

Op 4 juni 2024 is het ‘Derde wijzigingsplan provinciaal inpassingsplan (PIP) Waterberging en Natuur Zuidelijk Westerkwartier’ vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Groningen. Bij de vaststelling zijn geen wijzigingen aangebracht in het ontwerp-wijzigingsplan dat eerder ter inzage lag. Het vastgestelde wijzigingsplan ligt vanaf woensdag 19 juni 2024 gedurende zes weken ter inzage.

Het derde wijzigingsplan

Het vastgestelde wijzigingsplan is van toepassing op enkele percelen in De Drie Polders, Polder de Dijken-Bakkerom en Dwarsdiep. Voor specifiek het Dwarsdiep is de begrenzing van de bestemming “waterstaat-waterberging” gewijzigd. Deze wijziging gaat niet alleen over de begrenzing van het gebied waar water komt te staan, maar ook over:

- de aanleg van dijken en kaden;
- het dempen en de aanleg van waterlopen;
- het bouwen van gemalen, inlaten en overige kunstwerken voor het inlaten, bergen en afvoeren van water.

Begrenzing waterbergingsgebied Dwarsdiep blijft gelijk

We hebben gemerkt dat in de omgeving de vraag leeft of de ruimte voor waterberging in het Dwarsdiep nu groter wordt dan eerder is bedacht. Dat is niet het geval. De waterberging blijft in omvang even groot als in eerdere plannen.

Voor het bepalen van de omvang van het waterbergingsgebied is gekeken naar het natuurlijk reliëf en de benodigde kades in het landschap. Bij inzet van de waterberging zal het waterpeil stijgen naar 25 cm boven NAP. Dit is de basis voor de begrenzing. Deze uitgangspunten zijn niet veranderd en de omvang van de berging is hierdoor ook niet groter geworden.

De begrenzing is nu vastgesteld op de perceelsgrens. Zo kunnen we zorgen dat er ook maatregelen worden getroffen voor de afwatering van aangrenzende percelen. Nadat de natuur en waterberging is gerealiseerd, wordt de daadwerkelijke kadegrens planologisch doorgevoerd.

In de periode van 19 juni 2024 tot en met 31 juli 2024 kon tegen het vastgestelde inpassingsplan beroep worden ingesteld door:

- een belanghebbende;
- een niet-belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend tegen het ontwerp of kan aantonen redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest om zienswijzen naar voren te brengen.

Provinciaal inpassingsplan (PIP)

De percelen die zijn opgenomen in het derde wijzigingsplan liggen binnen het oorspronkelijke Provinciaal inpassingsplan (PIP) Waterberging en Natuur Zuidelijk Westerkwartier. De wijzigingen zijn doorgevoerd vanwege de aankoop van gronden, ruilingen tussen verschillende partijen in het gebied en het vastleggen van de situatie na oplevering van enkele deelprojecten.

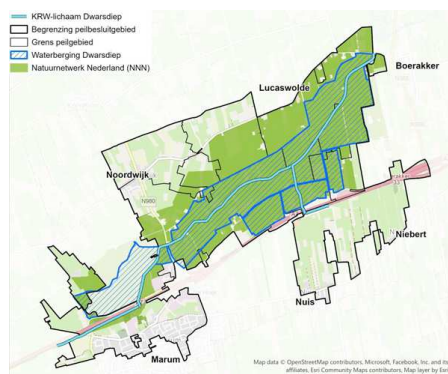
Peilbesluit Dwarsdiep formeel vastgesteld door Waterschap Noorderzijlvest

Het peilbesluit Dwarsdiep is door het algemeen bestuur van Waterschap Noorderzijlvest vastgesteld tijdens de vergadering van 5 juni 2024. Met dit peilbesluit wordt duidelijk welke maatregelen we moeten nemen voor een betere waterkwaliteit, meer waterveiligheid door het aanleggen van waterberging, langer vasthouden van schoon kwelwater en natuurontwikkeling. Prolander heeft nu de opdracht om samen met de gebiedspartners, ingenieursbureaus en de omgeving de benodigde maatregelen van het peilbesluit verder voor te bereiden en uit te werken.

Peilbesluit

Dit peilbesluit is nodig voor de herinrichting van het beekdal volgens het plan voor het Dwarsdiepgebied. Om dit uit te voeren zijn aanpassingen in het watersysteem nodig. Een nieuw peilbesluit voor het Dwarsdiep is daar onderdeel van.

Dit peilbesluit is nodig voor de herinrichting van het beekdal volgens het plan. Om dit uit te voeren zijn aanpassingen in het watersysteem nodig. Een nieuw peilbesluit voor het Dwarsdiep is daar onderdeel van. In een peilbesluit legt het waterschap vast welke maatgevende waterstanden en kunstwerken (duikers, stuwen, gemalen) nodig zijn.

Dwarsdiep

In het Dwarsdiep zijn we bezig met het uitwerken van verschillende plannen. Hierbij is de hulp van ingenieurs- en adviesdiensten nodig. De aanbesteding voor de benodigde diensten is afgerond.

De Europese niet-openbare aanbestedingsprocedure is in november 2023 gestart en begin juli 2024 afgerond. De uitvraag bestond uit twee delen: het Grond-, Weg- en Waterbouwdeel (GWW) en een deel Automatische Kunstwerken (AKW). De aanbesteding voor het GWW-deel is gewonnen en gegund aan ingenieursbureau Sweco, en het AKW-deel door ingenieursbureau Arcadis.

Samenwerking met ingenieursbureaus

De ingenieursbureaus gaan aan de slag met het uitwerken van het schetsontwerp naar een voorlopig en daarna een definitief ontwerp. Nadat het definitieve ontwerp is vastgesteld, is de planning om na de zomer van 2025 te starten met de uitvoering van de werkzaamheden.

De uitdaging in het proces is om samen met beide ingenieursbureaus, Prolander, de opdrachtgevers en de gebiedspartners tot een samenwerking te komen die leidt tot:

- Kwalitatief goede uitwerking van de benodigde maatregelen voor de natuur en waterdoelen en beleving/recreatie
- Draagvlak bij alle betrokkenen (opdrachtgevers, gebiedspartners en omwonenden)
- Oplevering binnen het gestelde tijdpad (hierbij is de opgave dat de waterberging eind 2026 inzetbaar is en alle werkzaamheden zijn afgerond in 2027)

Gebiedsontwikkeling Zuidelijk Westerkwartier

Planning

• Uitvoeren onderzoeken, terreinverkenning	juli - november '24
• Opstellen voorlopig ontwerp	juli – oktober '24
• Presentatie voorlopig ontwerp in de streek	november - december '24
• Opstellen definitief ontwerp	december '24 tm februari '25
• Presentatie definitief ontwerp in de streek	februari – maart '25
• Vertaling definitief ontwerp naar een uitvoeringscontract	april – juni '25
• Aanbesteding van het uitvoeringscontract	juli – augustus '25
• Start uitvoering	september – oktober '25
• Waterberging inzetbaar	31 december '26
• Afrondende werkzaamheden	1 ^e t/m 3 ^e kwartaal '27

Stand van zaken 1 juli 2024

In het Dwarsdiep worden dit najaar nog een aantal peilbuizen geplaatst om het grondwater nu en in de toekomst te kunnen monitoren.

Vorbereiding andere natuurgebieden

Ondanks dat we volop in het Dwarsdiep gebied bezig zijn, zijn er ook andere gebieden waar de voorbereiding zal worden opgepakt. Of zelfs al is opgepakt.

Een onderdeel van de ecologische verbinding tussen De Drie Polders en de Pasop/Matsloot heeft lange tijd stil gelegen omdat er geen overeenstemming was met omliggende eigenaren. Deze is er nu inmiddels wel en de faunaverbinding dmv een brug in de Pasop (N978) wordt nu verder uitgewerkt en zal in 2025 worden aangebracht. In dit werk zal ook de watergang worden aangepast en verdere NBW maatregelen worden uitgevoerd. Vooruitlopend daarop zal in september 2024 een nieuw toegangspad naar achterliggende woningen worden aangelegd.

Omdat we toch in dit (Pasop) gebied bezig zijn kijken we ook gelijk naar de waterhuishouding in hoeverre deze aanpassing behoeft.

Het eerst volgende natuurgebied wat na het Dwarsdiep in uitvoering kan gaan komen is het gebied de Bombay bij Grootegast. In 2025 worden hier de benodigde onderzoeken ingepland en uitgevoerd. Waarna deze uitgewerkt kunnen gaan worden in een Voorlopig en Definitief Ontwerp (VO en DO).

Verder bekijken we ook in de andere natuurgebieden waar we vooruitlopende op de inrichting alvast peilbuizen gaan plaatsen om het grondwater te monitoren. Dit helpt ons bij de uitwerking naar de benodigde maatregelen.